

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	9

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2019-2020 Yılları İkinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması.....	3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Oranları	4

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasamızın 134'üncü maddesinde yer alan;

“Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevi himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzelkişiliğine sahip“ Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulur.

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen mali menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu'nun kuruluşu, organları, çalışma usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dahil kurumlar üzerindeki yetkileri kanunla düzenlenir.”

hükmüne istinaden 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı yapılandırılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlanmıştır.

664 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12'inci maddesinde kurumun görevleri;

1. *Dil ve tarih dışında, düşünce, sanat, edebiyat, folklor ve bilim başta olmak üzere millî kültürümüzün diğer alanlarının kaynak eserlerini tespit etmek, incelemek ve yayına hazırlamak; bu alanlarla ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmaları takip etmek.*

2. *Yurt içinde ve yurt dışında Türk kültürü üzerinde araştırma ve incelemelerde bulunan, Türk kültürünün yayılmasına hizmet eden, gelişmesi yolunda faaliyetler gösteren kurum, kuruluş, araştırma merkezleri, gerçek ve tüzel kişilerle Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre iş birliğinde bulunmak.*

3. *Türk kültürünün çeşitli alanlarında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarının, özel kurumların çalışmalarına katılmak, onlarla iş birliğinde bulunmak, gerekli görülen talepleri karşılamak.*

4. Görev alanıyla ilgili konularda süreli ve süresiz yayınlar yapmak; kongre, konferans, toplantı, gösteri, gezi ve sergiler düzenlemek ve benzeri faaliyet ve hizmetlerde bulunmak.

5. Yurt içinde ve yurt dışında Türk kültürünün, töre ve geleneklerinin tanıtılması için gerekli her türlü hizmet ve faaliyetleri Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre yerine getirmek, tanıtma kurum ve kuruluşları ile ortak çalışmalar yapmak, iş birliğini gerçekleştirmek.

6. Kültür ve sanat alanında toplumsal gelişmeye katkı sağlayan nitelikte eserler üretmek, çalışmalar yapmak, bu nitelikteki eser ve çalışmalarını Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre desteklemek.

7. Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, arşiv ve dokümantasyon merkezi, bilgi bankaları ve veri tabanları oluşturmak; belirtilen alanlarda bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak; görev alanıyla ilgili özgün bilimsel araştırmalar yapmak, yaptırmak ve elde edilen sonuçları yayımlamak; tanıtım, yayım ve basılan eserleri kütüphanelere göndermek.

8. Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre, Bütünleşik Bilgi Sistemi dâhilinde, kendi çalışma alanlarıyla ilgili ve öncelikli konularda projeler hazırlamak ya da hazırlatmak; bu projelere katılacak yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yurt içi ve yurt dışı burslar vermek, üstün başarı gösterenleri ödüllendirmek.

9. Yurt dışındaki kültür varlığımızın araştırılmasını ve korunmasını desteklemek; Türkiye ile diğer Türk dilli devlet ve toplumlar arasındaki kültürel ve sosyal ilişkilerin bilimsel zeminde gelişmesine dönük faaliyetler yapmak.

10. Cumhurbaşkanı veya ilgili Bakan ve Yönetim Kurulunca verilen diğer görevleri yerine getirmek.

olarak belirtilmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının idarî teşkilatı, 11.10.2011 tarih ve 664 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile düzenlenmiş olup, Merkez Başkanı, Başkan Yardımcısı, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Kütüphane Müdürlüğü ve Bilimsel Çalışmalar Müdürlüğü personeli ile uzman ve uzman yardımcılarında oluşmaktadır. Taşra teşkilatı bulunmayan Merkezin bünyesinde; amaçlarının gerçekleştirilmesi, görevlerinin

tam ve etkin biçimde yerine getirilmesi için ilke kararları almakla yükümlü olan Bilim Kurulu, 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca çıkarılan yönetmelikle oluşturulmuştur.

Atatürk Kültür Merkezi, Aralık 2020 tarihi itibarıyla idari personel ve uzmanlardan oluşan toplam 52 personele sahiptir. 44 adet boş kadro mevcuttur. Personel statüsü ve özlük hakları 2876 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanununda düzenlenmiştir. İdare kadrolarının tespiti, ihdası, kullanım ve iptali ile kadrolara ilişkin diğer hususlar Genel kadro ve Usulü hakkında 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre düzenlenir. Kurumun personeli 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı 5018 sayılı Kanuna tabi olup bu Kanuna ekli II sayılı cetvelin "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümünde yer almaktadır. Kurumun 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 26'ncı maddesinde gelir kaynakları:

- a) Genel bütçeden yapılacak yardımlar,
 - b) Her türlü bağış, yardım ve vasiyetler,
 - c) Yüksek Kurumun ve merkez başkanlıklarının gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen gelirler,
 - d) Diğer gelirler,
- olarak belirtilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı 2020 yılı bütçe gelirleri; 7.012.000,00-TL hazine yardımı, 250.625,88-TL mal ve hizmet satış geliri 50.521,83.-TL diğer gelirler olmak üzere toplam 7.313.147,71.-TL dir. Gelir gerçekleştirmelerinin bir önceki yıla göre kıyaslaması aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2019-2020 Yılları İkinci Düzey Ekonomik Kodlara Göre Bütçe Gelirleri Tahmin ve Gerçekleşme Rakamlarının Karşılaştırılması

BÜTÇE GELİR SONUÇLARI					
EKO. KOD.	AÇIKLAMA	2019		2020	
		PLANLANAN	GERÇEKLEŞEN	PLANLANAN	GERÇEKLEŞEN
03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	347.000,00	474.229,58	377.000	250.625,88
04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	6.256.000,00	5.327.000,00	7.012.000	7.012.000

05	DİĞER GELİRLER	1.000,00	79.777,73	19.000	50.521,83
----	----------------	----------	-----------	--------	-----------

2020 yılında, Kuruma 7197 sayılı 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 7.408.000,00.-TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içerisinde eklenen ve aktarılan ödenekler ile toplam ödenek 7.999.158,99.-TL olmuştur. Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere 2020 yılı harcama toplamı 6.609.208,77.-TL olup ödeneğin 82,62'si kullanılmıştır.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşme Oranları

2020 Yılı Bütçe Gider Sonuçları (TL)							
Eko. Kod.	Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Eklenen-Ödenek	Tenkis Edilen	Toplam Ödenek	Harcama	Gerçekleşme Oranı
01	Personel Giderleri	3.977.000	91.158,99	0	4.068.158,99	4.068.158,99	100
02	SGK Devlet Primi Giderleri	581.000		2.346,13	581.000	578.653,87	99,59
03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	1.829.000	490.000	817.308,02	2.319.000	1.501.691,98	64,75
05	Cari Transferler	521.000	10.000	142.801,27	531.000	388.198,73	73,10
06	Sermaye Giderleri	500.000		427.494,80	500.000	72.505,20	14,50
	Toplam		1.158,99	389.950,22	7.999.158,99	6.609.208,77	82,62

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre ise ; 2020 mali yılında 6.615.640,65 TL gider ve 7.513.090,09TL gelir gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı 5018 sayılı Kanuna tabi olup bu Kanuna ekli II sayılı cetvelin "B-Özel Bütçeli Diğer İdareler" bölümünde yer almaktadır. Kurum Bütçesinin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre Maliye ve Hazine Bakanlığı bünyesindeki Devlet Muhasebesi Bilişim Sisteminde yürütülmektedir. Faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sırasında yıl içinde tahakkuk ettirilen tüm ödeme emri belgeleri Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilgi sistemine girilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli ,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuat hükümlerinde yer alan tanımlar uyarınca İç Kontrol; İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından

oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol idarenin yönetim sorumluluğu çerçevesinde mali ve mali olmayan tüm işlemleri kapsayan ve idarenin kanunlara diğer hukuki düzenlemelere uygun hareket etmesini sağlayan zamanında ve düzgün raporlamayı gerektiren kontrollerdir.

INTOSAI (Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı) “Kamu Sektörü İç Kontrol Standartları Rehberi”ne göre iç kontrol; kurumun üstlenmiş olduğu misyon doğrultusunda, kamu kaynaklarının kaybolma, çalınma, yanlış kullanım vb. zarar görme risklerine karşı korunması, kurum faaliyetlerinin etik kurallar, etkinlik, ekonomiklik ve etkililik ilkeleri çerçevesinde, hesap verebilir şekilde yürütülmesi ve ilgili kanun ve düzenlemelere uyularak kurum amaçlarının gerçekleştirilmesi konusunda makul bir güvence sağlayan, riskleri karşılamak amacıyla tasarlanan ve kurum yönetimi ve çalışanları tarafından etkilenen bütüncül bir süreçtir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040–3. mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ve 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5’inci maddesinde; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Bakanlık tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır.

Bu çerçevede, Kamu İdaresinin iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi sonucunda;

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği,

İş akış süreçlerinin belirlendiği,
Yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlendiği,
Yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesinin dikkate alındığı,
Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının, Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planına uygun olarak hazırlandığı,
"Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapıldığı,
Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasının düzenlendiği ve kurum çalışanlarına duyurulduğu,
Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği,
Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlamasının yapıldığı,
2019-2023 yılları Stratejik Planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlandığı,
2020 Yılı Performans Programının içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı ve Kurum bütçesinin performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirildiği,
Kurumsal ve iç kontrol risklerinin personelin katılımıyla belirlendiği,
Risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verildiği,
Belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumluların belirlendiği,
Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulduğu,
Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin olduğu,
Faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı, Faaliyet sonuçları ile değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği,
Performans Programı ve faaliyet raporunun kurumun web sitesinde yayınlandığı,
Kurumda veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu,
Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edildiği,
İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,
Tüm birimlerin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirdiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporladığı,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, bu raporları değerlendirerek üst yöneticinin onayına sunduğu,

Üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışma yapıldığı,

Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanının imzalandığı görülmüştür.

Buna göre, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetiminin, üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>